



## Изгубеният литий на Вселената



Може би си чувал израза “направени сме от звезден прах” - и това е вярно. Много от частиците, които изграждат тялото ти и света около теб, са създадени в сърцата на звезди преди милиарди години. Но има и някои вещества, които са още по-стари - колкото е стара Вселената.

Астрономите смятат, че само няколко минути след Големия взрив, определени химични елементи са започнали формирането си. В това число са водорода и хелия, най-срещаните елементи във Вселената, както и съвсем малко количество от химичния елемент литий.

Астрономите могат да пресметнат с голяма точност колко точно е бил литият в ранната Вселена. От това разбират колко литий би трябвало да виждаме в старите звезди. Но резултатите не съвпадат - има около три пъти по-малко литий, отколкото се очаква! И до ден днешен си остава загадка защо.

До сега е било възможно само да измерваме количеството литий в близките до нас звезди, в Млечния път. Но група астрономи са успели да изучат нивата на литий в група звезди отвъд нашата Галактика.

Тази претрупана снимка изобразява звездния куп M54. Повече от 200 години след откриването си, M54 е смятан за подобен на останалите сферични звездни купове в Млечния път. Но през 1994г. откриват, че този куп всъщност се намира в отделна галактика, повече от три пъти по-далеч от Земята, отколкото е центърът на нашата Галактика!

Нови изследвания показват, че количеството литий в този звезден куп е подобно на това в Млечния път. Това може би не звучи като научно откритие, но ни доказва, че каквото и да е причинило ниските нива на литий, най-вероятно се е случило в цялата Вселена, а не само в нашата Галактика.

## COOL FACT

Може би не знаеш какво е литий, но той може да бъде открит в много от предметите, които използваш всеки ден - като компютри, коли и батерии за телефони.





More information about EU-UNAWA  
Space Scoop: [www.unawe.org/kids/](http://www.unawe.org/kids/)